

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KOZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkzáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 10 pengő
Hirdetési díj szüvegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: Automata 32—2—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

A fizetéseképtelenségek

a vendéglős, kávé és korezmáros szakmákban annyira mindennaposok lettek, hogy már igazán fel sem tűnik, mennyi érdemes és dolgos szakemberünk sülyed el az örök vagyontalanság tengerében. Mert, aki most elvesztette a vagyonát, az igazán számot vehet valami hosszú, talán mindvégig tartó szegénységgel.

Pedig semmi sem könnyebb, mint az, hogy a mai nehéz világban egy vagy két hibásabb spekuláció, borvétel, vagy nehéz kölcsönnek a vállalása tönkretegy az embert. Hiszen az embernek igazán fáj a szíve, ha látja, hogy a legjobban haladó üzletben is egyszerre megtörténik a megtorpanás, a vendégek kezdenek elmaradozni, a fizetőképességük csökken és vele az üzleti rentabilitás is. Ez a legveszedelmesebb csapda a valamirevaló üzletember számára, mert ilyenkor van a legközelebb annak a lehetőség, hogy túlköltekezzen és elszámítsa magát az újításokkal.

Amikor áttekintjük a közelmúltnak a számtalan szakmai fizetéseképtelenségeit, azt kell tapasztalunk, hogy a legtöbb bukást az ilyen túlszámolás okozta.

Elhisszük, hogy nagyon nehéz belenyugodni a tettvágytól duzzadó fiatal üzletembernek abba, hogy a számára is elérkezett a nagy leépítés kora. Csökkenteni a rezsit, még hozzá: okosan csökkenteni, nem ritkán az egyetlen lehetőség arra, hogy az üzlet nagyobb bajok nélkül átmenthető lehessen a jövőre, jobb időkre!

Ez az, amibe nagyon nehéz belenyugodni.

Eltűrni és elismerni azt, hogy a viszonyok erősebbek nálunk és hogy nekünk nem lehet semmi reményünk arra, hogy diadalmasan megküzdhessünk velük!

A legtöbb ember nem akar ennyire jutni, hanem inkább vállalja a legnagyobb kockázatot, inkább beletöri a biciskáját, de nem alkuszik meg a viszonyokkal! Hiszen igaz, hogy a mai viszonyok között nem szégyen fizetéseképtelenné lenni, de annyira egyet jelent a becületlen üzletembernek az anyagi romlásával, hogy mindent el kell követni arra, hogy ez a veszedelem elkerülhető legyen!

A legtöbb esetben, amint már vázoltuk, a fizetési nehézségeket az okozza, hogy túlméretezte az üzletét a szakember és nem jött rá a legegyszerűbb apasztási és rezsicsökkentési lehetőségekre addig, amíg ez az út nyitva állt volna előtte és a boldogulása előtt. Mert nem kétem, hogy a válság pillanatában aztán mindenki megkísérli ezt a kései orvosságot. Csakhogy sok esetben a perc még alkalmatlanabb ennek a nem nagyon kellemes orvosságnak a beadására, mint az, ha semmit sem cselekszik az illető. Nem egy esetben éppen a rezsicsökkentés kísérlete volt utolsó felhívás a hitelezők nyugtalankodóbb részének arra, hogy az érélyes közbelépésre érkezett a legalkalmasabb pillanat!

Sok fizetési nehézséget okozott szakmai üzemeinkben a tőlünk aránylag távoleső idegen üzletek anyagi megingása. Főlszerelők, áruhitelezők, akiknek a türelmére és megokolt haladékára mindig bizton lehetett számítani, most egy vagy más okból maguk is veszedelmes helyzetbe kerülve nem tehetők meg a régi összeköttetés által annyiszor használt és szinte szentesített előzékenységeiket, amelyeket pedig joggal várt el és kalkulált be a számításába az üzletember. Igen sok esetben a megszokott, rendes hitelező váratlan csődjé, anyagi leromlása billentette meg a szak-

mai üzem menetét, vagy ennek az ellenkezője. Az, hogy az adósok kerültek fizetéseképtelenségbe.

Tulajdonképen, valljuk be, talán egyetlen szakmai üzemünk sem volt teljes biztonságban és talán ma sincsen attól, hogy egészen váratlanul megakadjanak a fizetési. Hiszen a mai viszonyok között szinte a lehetetlenséggel határos anyai tőkének az összetorlaszolás, hogy ez által az üzem teljesen függetlenné váljék idegen viszonyoktól.

Láttunk olyan szakmai összeomlást, amelyeket a tulajdonos halála okozott anélkül, hogy magában az üzlet menetében valami változás, vagy valami visszaesés következett volna be. Mindössze annyit történt, hogy a hitelezők, üzletfelek és más ilyenek nem voltak hajlandók kiterjeszteni az új tulajdonosra is azt a jóindulatot, amelynek pedig eddig csak a használt látták amazok is! Értetlenül és sajnálkozva figyeljük az ilyen eszelen dolgokat, de nem tudunk segíteni rajtuk. A mi üzemeink bánják meg ilyenképen azt a hitelezési pánikot is, amely a gazdasági életet az utolsó években annyira ingoványossá tette.

Bizony nagyon sok szomorú tanulságot tartogatott a mi számunkra ez a mostani idő. Az egészséges fejlődésnek igen csekély szolgáltatokat tett, mert hiszen nem mindig a legrosszabb és a legegtekételebb üzemetek söpörte el! Nincsen semmi tisztító hatása az ilyen viharok. Legfeljebb azt a rettentő intést tartalmazta, hogy az újabb üzleti élet nem tűri meg a csekély tőkéséi jórészt hitelre alapított üzemet, kivéve, ha a hitelezőnek nagyobb érdeke az üzlet fennmaradása, mint magának a tulajdonosnak!

Dezső Kornél
főpincér, volt vendéglős.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A magyar nyaraló- és fürdőhelyek nagy föllendülés előtt.

A valutakorlátozás jó esélyei. — Rohamosan csökken Magyarország idegenforgalma.

Mindössze 300 pengő az a pénz, amit magukkal vihetnek a határon túlra igyekvő magyarok, sőt sok esetben ennél is kevesebb. Mindössze 50 pengőért kapnak valutát az útleveleket, és ez édes-kevés arra, hogy odakünn pár jobb napot átélhessenek a kiutazók. Ezeknek a valutanehezésegnek azonban némi hasznát is láthatja a magyar belső gazdaság.

Előre lehet látni, hogy nyáron nem mehetnek annyian Magyarországról külföldre, mint az elmúlt években. Az idegenforgalom problémáját hiába igyekeznek megoldani kliring-javaslatokkal, a megoldásnak ez az útja nem járható, mert a magyar idegenforgalmi mérleg erősen passzív. Ennek következtében a nyaralók tömegének nem marad más megoldás, mint az, hogy magyar nyaralóhelyeket keresen fel és belföldön költse el pénzét. A magyar nyaralóhelyek nagy konjunkturára számíthatnak ez idén s nagy feladat vár rájuk, az tudniük kell, hogy a magyar közönségnek hebizonyítsák: nemcsak külföldön, hanem belföldön is lehet jól nyaralni.

Sokkal súlyosabb az eset, ha az idegenforgalmat tekintjük. Itt erős a visszaesés, csaknem 30 százalékkal. A Külföldiekkel Ellenőrző Országos Központi Bizottság a külföldiek bejelentése alapján pontos statisztikát vezet arról, hogy hány külföldi érkezett és utazott el Budapestről. E statisztika a két és annál több napig nálunk tartózkodó idegeneket foglalja magában.

Ebből a statisztikából meg lehet állapítani, hogy mult év júliusa óta március 1-ig 101,425 külföldi személy érkezett Budapestről, havonta átlag tehát 12,678. Az 1930-as évben havonta átlag 16,793 személyt tüntet fel az idegenforgalmi statisztika, ebből meg lehet állapítani tehát, hogy a pénzügyi krízis következtében havonta körülbelül négyezerrel kevesebb külföldi jön Budapestre.

Januárban 8917, februárban 7592, a két hónapban összesen 16.509 külföldi érkezett Budapestre, míg 1931-ben 20.577, 1930-ban pedig 23.764 személy volt az idegenforgalom a két hónapban. A mult évhez viszonyítva tehát csak 19 százalékkal, az 1930-as évhez viszonyítva pedig körülbelül 30 százalékkal csökkent Budapest idegenforgalma.

E csökkenés kétségkívül jelentékeny, azonban távolról sem katasztrofális s nem lehet azt mondani, hogy Budapest idegenforgalmára a devizagazdálkodás végzetes hatással van. Annál is inkább, mert ebben a csökkenésben kifejezésre jut a gazdasági válság következménye is, amely természetesen bémítalhat hat az idegenforgalomra, úgyhogy Budapest idegenforgalmának hanyatlását nem lehet kizárólag a devizagazdálkodás bevezetésének tulajdonítani.

Az elmúlt évben a „3 nap Budapesten” mérsékelt áru jegyzettel körülbelül 3500 külföldi látogatott el hozzánk és remélhetőleg ebben az évben ez a szám nem fog sokkal csökkenni. Érdekes lesz ezzel kapcsolatban megjegyezni, hogy a három napra Budapestre érkező külföldieknek közel tíz százaléka meg szokta írni véleményét Budapestről és az egész kirándulásról. Ezekből a levelekből meg lehet állapítani, hogy hogyan is fogadják mindazt, amit Budapest nyújt az idegeneknek, ezért nem lesz érdektelen, ha ezek alapján beszámolunk a külföldieknek nálunk szerzett benyomásairól.

Egy amerikai Ceresky nevezetű a többek közt azt írja: „I dont mind if I would dia here.” Itt (Budapest) szeretnék meghalni. Egy angol, kevésbé romantikus leány viszont azt mondja: Budapest szeretne élni.

Majdnem mindegyik levél dicséri a vasutat, a villamoskálauzokat, a vezetőket és a magyar közönséget azért, mert előzőkenyek, udvariasak, körültekintő az idegen jól érzi magát.

Egy amerikai kereskedő szóról-szóra a következőket írta angolul: „Schol Európában nem találtunk embereket, akik olyan szívesen segítettek az idegeneknek, mint önöknek. Sok ember, akinél kérdésködtünk, még az útjából is kitért, hogy segítségünkre lehessen.”

Egy másik amerikai pedig így ír: „Budapestről igen élénk impressziót viszek magammal, nemcsak összehasonlíthatatlan természeti fekvését illetőleg, de polgári vidám modoráról és kitűnő megjelenéséről is.”

Ugyancsak egy amerikai írta: „Az emberek szívélyesek és mind boldognak látszanak. Az útletek érdekesek, nagy változatossággal. A koszt igen jó, kivéve a sok borjú- és disznóhúst Magyarországon és Ausztriában.”

Az utóbbi levélből már kifogás is van, a külföldiek tényleg nemcsak dicsérnek, hanem kifogásolnak is. A magyar közönséget a dicséretnél még talán jobban érdeklik a külföldiek helytelenítései, mert azok különösen tanulságosak lehetnek. Az idegen szem sokszor jobban lát, mint a belföldi, olyat is észre vesz, ami nekünk már fel sem tűnik. Ezért elmondjuk, hogy mit kifogásolnak a külföldiek:

Az egyik nem tudja megérteni, hogy Budapest miért dudálnak annyit az autók, a másik szerint

Isaszegen **ház, vendéglővel eladó.**
Bővebbet Budapest, I., Bertalan uca 20., II. 2.

hiba, hogy a lakosság nem tud sem angolul, sem franciául, a harmadik panaszolja, hogy nem tudott dani és skandináv lapokhoz jutni, a negyedik kifogásolja a fűtővonalakon a földfeletti illemhelyeket, az ötödik kiránczik, hogy a szállodában előirták: Mit egyen.

Egy kanadai angol leány érdekes kifogásolni valót talál, amiben az összes magyar kutyabarátot igazat fognak adni neki. Azt írja ugyanis:

„Egyetlen dolog van, amire kérnem önök: Engedjék szabadon a kis kutyákat állatkertjükben. Túlsgáosan szomorú házikutyák és foxterierek lebbarna látni. Ezek nem látványosságok.”

Több külföldi kifogásolta a **borraalrendszer** s azt kérdezik, nem lehetne bevezetni mindenütt a százalékos rendszert?

Damasztabrossz, 24 személyes, elsőrendű, privát nál **eladó.**
Vas uca 15/b., II. em. 26.

Vannak olyan levelek is, amelyekben tudomásul veszik Magyarországot ért nagy igazságtalanságot. Az egyik ilyen levelet írt angol kifejezést ad annak a reményének, hogy a minket ért sérelmek orvoslását nem fogjuk fegyverrel és háborúval keresni.

A német nemzeti öntudatra vall, hogy egy német levélben kifogásolja, hogy a nagyszállodában **nem láthatja a német zászlót.** Azt kéri, hogy az angol és az amerikai zászlók mellé a németet is tűzzék fel. (?)

Kétségtelen, hogy az elmaradó idegenforgalmat bőven kárpótolhatja még Budapest számára is az itthon maradó nyaraló közönség, hiszen Budapestben remekül lehet nyaralni, csak értelen kell a módját. Már pedig az itteni szállók szívesen kalauzálják és irányítják a magyar vendégeket is, ha már az idegeneket olyan pompásan tudják. Szakkörökben mindenesetre nagy kíváncsisággal várják ennek a kényszerű kísérleti évek az eredményeit.

Kihálásra ítélit altermő helyiségek. A pénzügyminisztérium rendeletére az alábbi helyiségekre sem új italmérő engedély, sem a meglévőnek áthelyezése ezután nem engedélyeztetik: Dohány uca 54., Bércokis uca 26., Déry uca 14., Bethlen uca 3. szám.

Új jégrendelet készül. A minisztérium illetékes osztályát a jégrendelet kiadása foglalkoztatja jelenleg. A rendelet tervezete teljesen készten van és remélhetőleg rövidesen életbe lép maga a rendelet is. A jégrendelet szabályozni fogja a mújég és természetes jég használatát, szem előtt tartva azokat a fontos egészségügyi követeléseket, amelyek éppen a jég gyártásánál és forgalombahozatalánál felmerülnek. A rendelet kiadása a népjóléti minisztérium és a főváros tisztifőorvosi hivatalának kezdeményezésére történik és természetesen úgy a fogyasztóközönség, mint az érdekelte szakmák érdekeit szem előtt tartja.

A magyar borok védelme Lengyelországban. Varsó-ból jelentik: A nemzetgyűlés második és harmadik olvasásában is elfogadta a magyar borok elnevezésének törvényes védelméről szóló lengyel-magyar egyezményt. A lengyel piac legnagyobb nehézséget abban látjuk mindíg, hogy a borhalmisításoknak nem volt törvényes akadályuk, nem lévén bortörvény. Kormányunknak közbelépését örömmel és köszönettel adjuk érdekeltek, különösen a tokaj-hegyaljai borérdekeltségek tudatára.

Pörök egy kávéházi árverés miatt.

Háztulajdonosokat és útleveletörök egyaránt érdekli Winter dr. járásbíró ítélete, amelyet egy háztulajdonos ellen indított kárterítési perben hozott. Adorján Jenő kávéházi berendezés még 1927-ben eladott Koltssy Béla kávésnak egy teljes kávéházi berendezést 16.000 pengőért és abban állapodott meg vele, hogy a mintegy 9000 pengős vételár-hátralékot 1927 májusától havi 600 pengős részletekben fizeti meg és a teljes vételár kifizetéséig a berendezésre a tulajdonjog fentartja magának. Az adósvételi szerződésre annak aláírása után záradékot vezettek, amelyben a kávé háztulajdonosa tudomásul veszi a megállapodást és kijelenti, hogy Adorján Jenővel szemben nem érvényesíti törvényes zálogjogát és amennyiben Koltssy házbérlésérti kötelezettségét nem teljesíti, erről Adorján Jenőt azzonnal értesíti.

Három évvel később a kávé adós maradt a házbérléssel, mire a háztulajdonos beperelte, végrehajtást foganatosított ellene, majd el is árverezte, a befolyó vételárat pedig a maga részére utaltatta ki. Erre Adorján Jenő kárterítési pert indított a háztulajdonos ellen azzal, hogy neki a kávéson még 1610 pengő követelése áll fenn s ezt a pénzt a háztulajdonos magatartása folytán elveszti. A háztulajdonos nem értesítette vállalt kötelezettségének megfelelően, hogy a kávé nem fizette ki a házbérlést, ezzel a mulasztásával neki okozott, mert ha tudomásul szerez a kávé házbérléshátralékáról, elszállíthatta volna a berendezést, aminek elárverezésével a kávé sajátmagát elégtételt ki. A perben ennek az 1610 pengőnek a megítélését kérte a bíróság.

A háztulajdonos képviselőjében Hoffmann Béla dr. ügyvéd azzal védekezett, hogy Adorján Jenőt hitelezői késedelem terhelte, mert a közte és a kávé között létrejött szerződés szerint Koltssy-nak az ő követelését már 1928 szeptemberében ki kellett volna egyenlítenie. Ha nem kapta meg pontosan a szerződésben előírt hatszáz pengős havi részleteket, neki kellett volna értesíteni a háztulajdonost, hogy követelése még fennáll, mert enélkül a háztulajdonos jogosan tételezhette fel, hogy a kávé a berendezést már teljesen kifizette és így ő nyugodtan hitelezheti neki a házbérlést. A háztulajdonos felelősségét különben sem terjed túl azon az időn, amelyen belül a bevétel a berendezés árát ki kellett volna fizetnie.

A járásbírósg elfogadta ezt az érvelést és Adorján Jenőt keresetével elutasította. Az ítélet indokolása megállapítja, hogy késedelme és mulasztása folytán az eszenvedett kárt a felperes magának tulajdonította.

Nem minden **mustár** **TIVOLI**
Gyártja: **Gottlieb konzervgyár, Budapest, VII., Gizella út 24.** • Telefonszám: 967-02

A Palugyay-borcég tárgyalásai hitelezőivel.

Egy szállodás-család útja az európai hírnévig.

A Palugyay J. és Fiai R.-T. budapesti (VI., Andrassy-út 5. szám alatti) borcég ellen megindult a csődönkívüli kényszeregyeségi eljárás. Az adós részvénytársaság ideiglenes mérlege 861.102 pengőben jelzi a tartozást és 560.495 pengőben a vagyont, azonban külön-külön kapcsolati hitelezői követeléseket, amelyek külön, 100 százalékos kielégítésre jogosultak, fedezve tárcaváltókkal, engedménnyel, jelzálogi bekebelezéssel, bor-, vagy hordókészletek elzárásával, illetve más úton-módon. A külön kapcsolt ilyen követelések összege elérte az 1.802.984 pengőt, vagyis végeredményben a Palugyay J. és Fiai Rt. tartozásainak végső összege 2.664.086 pengő. 1.802.984 pengő tartozás jó része a leányvállalatokkal szemben fennálló tartozásokból, valamint a fizetésektől elmaradt cégek leányvállalatairól vállalt kezességekből eredt.

Palugyay-család kezéből. A borkereskedés, mely 1874-ben vette fel a Palugyay J. és Fiai cég nevet, mint fokozatosan fejlődve, messze az ország határain túl lett híressé boraival. 1923-ban már részvénytársaság volt és mint ilyen, száz millió korona alapítókéval került bejegyzésre. Még a legutóbbi időkben is a következő vállalatok tartoztak érdekeltségük közé:

1. Cseh-szlovák Bortermelő és Borkereskedelmi Rt., J. Palugyay & Synove (Pozsony);
2. J. Palugyay & Söhne (Bécs);
3. Chateau Palugyay S. A. (Arad);
4. Federovici Palugyay (Krakkó);
5. S. A. Intercontinentale per il Commercio in Vini (Trieszt).

A vállalat üzletköréhez a borkereskedésen kívül később a pezsgőgyártás is tartozott. Budapesten a városi lerakata Hold uca 29. alatt, pincézete Budafokon, a sörházuccai nagy pincékben van. Palugyay Ferenc elnök-vezérigazgató, valamint Palugyay Antal ügyvezető-igazgató vezették 1923 óta a részvénytársaságot, most kb. ketten jegyzték a törvényszékhez beadott kényszeregyeségi kérvényt.

Palugyay Ferenc elnöke volt a Magyar Borkereskedők Országos Egyesületének, mely tisztségéről nem rég lemondott. Az adós részvénytársaság mindaddig, amíg a magyar borkivitel útján világszerte versenyképes volt, nagy bankhiteleket élvezett.

A borszakma fokozatos legyengülése aztán az adós céget sem kímélte és főleg a budapesti s a bécsi üzlete szenvedett el veszteségeket, úgy, hogy negyedik éve egy fillér osztalékot se fizetett a részvénytársaság. A mult év nyácaán a bankzárlat adta meg a cégnek az utolsó csapást, azóta a fizetésektől elmaradt nyilvántalvány lett. A tárgyalások a hitelezőkkel folynak.

MI UJSÁG?

A szőlősgazdák kívánságai. Gyöngyösön gyűlésre hívták össze a környék és az ország szőlősgazdáit. A gyűlés határozati javaslata szakmánk részére ezeket a furcsaságokat tartalmazza:

A kongresszus kívánja a borfogyasztási adó teljes eltörlését, átmeneti megoldásul is csupán annak olyan megváltoztatását, amely az adót a megadott bor értékeivel hozza viszonylatba. Amennyiben az államháztartás a borfogyasztási adó eredményét nélkülözni nem tudja — az egyenlő terheléssel elve alapján az állam egész polgárságától igénylendő —, de nem terhelhet tovább egyetlen egy

termelési réteget oly módon, hogy annak munkáját már eleve teljesen kilátástalannak bélyegzi.

Kívánja az italmérsi jogra vonatkozó jogszabályok revízióját és az italmérsi iparnak pénzügyi engedélyezéséről való szabaddá tételét. (1)

Kívánja oly jogi intézkedések megteremtését, amelyek boroknak bérli zárolgult való lekötését megkönnyítik és jövőbeli bortermelésre nyújtandó hiteleket lehetővé tesznek.

Kívánja a zöldhitelek előteremtése körül a bortermelés jogos igényeinek figyelembevételét és a termelési ág számára is megfelelő hitelvolumen biztosítását.

A Kalocsai Érségség tulajdonát képező
„Magyar Király” Szálló
 Kalocsán, 20 szobaival, vendéglő- és szálloda- felszereléssel együtt azonnal
bérbeadó.
 Értekezni lehet: a Kalocsai Egyházmegyei Takarékpénztár r.-i.-nél, Kalocsán.

Kívánja szőlővidékeken és a szőlőtermelőkkel szemben az adóárverések beszüntetését és a szőlőtermeléshez szükséges felszerelési tárgyaknak és élőállatoknak az adóvégrehajtások alól való foglaltsági mentesítést.

Kívánja a kicsinyben történő termelői eladások és szállítások (ügynevezett *batyuzás*) körül tapasztalt *vezetáruk intézményes megszűntetését.* (1)

Kívánja az italmérsi jogrendszer teljes revíziója előtt is a különböző természetű italmérsi jogok egyenlősítését az idevonatkozó elhatároló meghatározások megszüntetését. (1)

Kívánja a termelői italmérsi engedélyek ellenőrzése körül tapasztalt *hatósági vezetáruk intézményes beszüntetését.* (1)

Kívánja az újabb szőlőtelepítések ellenőrzésére vonatkozó földmíveléstudági minisztériumi hatáskör szigorú gyakorlását és újabb szőlőtelepítések elvi megakadályozását.

Jól bevezetett penzió
 haláleset miatt **bérbe** vagy **eladó.**
 Bővebbet telefonon
 I. 344-41 d. e. 8 — /all-ig, d. u. 3—5-ig.

A győri vendéglősök az adóterhek revízióját kéri.

A győri ipartestület vendéglős-zakosztálya kérelmére a testület vezetősége átirattal fordult a pénzügyigazgatóságához, melyben a vendéglősiparra kivetett terhek revízió alá vételét kéri. Továbbá azt, hogy a ma érvényben levő kereseti adó kulcsát úgy állapítsák meg, hogy a jövőben a bornál literenként 18, a sörnél ugyancsak 18, a pálinkánál 36 és a szódánál 3 fillér legyen a kereseti adó alapja. E kérelemmel egyidejűleg bírálat tárgyává tették a vendéglősök azt is, hogy az utóbbi időben elszaporodott borlerakatok és szövetkezetek részére az illetékes hatóság italmérsi engedélyeket ad ki.

Nagykőrös város polgármestere.

1524/k. I. 1932. szám.

Hirdetmény.

A városi szállodának az árverési feltételekben megjelölt s eddig **vendéglő** céljára használt földszinti helyiségei 1932 évi május hó 1-től 3 évi időtartamra a v. főügyési hivatalban f. é. április hó 5-én délelőtt 10 órakor tartandó árverésen **bérbeadatik.** Árverési feltételek ott betekintheők.

Nagykőrös, 1932. márc. 17.

Dezsd Kázmér
 polgármester.

Taksony község elöljáróságától.

408/1932. szám.

Árverési hirdetmény.

1. Taksony község a tulajdonát képező, Szent István-ter 6. szám alatti korcsmáját 1932. év május hó 1-től, 1932. évi december hó 31-ig terjedő időre nyilvános, szóbeli árverésen a leg-többet ígérőnek bérbeadja.
2. Az árverés 1932. év március hó 23-án délelőtt 9 órakor tartatik meg fentírt községháza tanácstermében.
3. Kikiáltási ár évi 2000 pengő.
4. Utóajánlatnak helye nincs.
5. Részletes feltételek a jegyzői irodában, a hivatalos órák alatt betekintheők, kérelemre másolati díj ellenében postán is megküldetnek.

Taksony, 1932. március hó 6-án.

Községi elöljáróság.

Adómoratóriumot kérnek a zalaegerszegi vendéglősök. A zalaegerszegi vendéglősök népes értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy közös kérvénnyel fordulnak a pénzügyigazgatóság útján a pénzügyminiszterhez és a rossz viszonyokra tekintettel az adófizetésre felvétel moratóriumot kérnek. Remélik, hogy addig bizonyos intézkedések folynak főlendül a borfogyasztás és akkor teljesíteni tudják az adófizetéseket.

A vigalmi adó új kulcsa. A főváros az idén az étel és ital felszolgálása közben nyújtott szórakoztatás részvételt után, illetve a kártya stb. játék díja után az 1931. évre megállapított átalánynak 80, azaz nyolcvan százalékában állapította meg. A nyilvános helyiségekben rendezett ú. n. rögtönzött táncmulatságokon résztvevők után a fővárost esetenként és személyenként megillető 24 aranyfillér vigalmi adó átalányozása iránt előterjesztett szakmai kérelmet a polgármester nem teljesítette.

A vigalmi adó beszedésének és pontos beszolgáltatásának a helyszínen való ellenőrzése alkalmával tett ellenőri jelentésekből megállapított, hogy néhány nyilvános vendéglőhelyiségnek tulajdonosa a helyiségnek bizonyos részét zártkörűnek nyilvánított társaság részére engedi át abból a célból, hogy ezen helyiségben kártya (többnyire bridge) játékot játszanak, a kártyahasználat díjat azonban nem a nyilvános helyiségnek tulajdonosa, hanem kötelező fogyasztás mellett a rendezőség részére

átengedi. Félreértések elkerülése végett kijelenti a polgármester, hogy a nyilvános helyiségnek tulajdonosai anyagilag felelőssé teszi, hogy a zártkörű társaságban játszott játékok alkalmával akár burkol formában beszedett használati díj után a fővárost megillető 25%-os vigalmi adó a főváros részére beszedessék és beszolgáltatást nyerjen. Kötelezi egyben a nyilvános helyiség tulajdonosát, hogy amennyiben helyiségeinek egy részét ilyen célra átengedi, ezt a körülményt a fővárosnak azonnal jelentse be, saját hatáskörében pedig gondoskodik arról, hogy a játékban résztvevőktől a fővárost megillető 25%-os vigalmi adó beszedessék és minden hónap 6. napjáig az előírt nyomtatvány felhasználásával készült kimutatás benyújtásával egyidejűleg jogkövetkezmények terhe alatt beszolgáltatassék. Az ilyen címen a fővárost megillető vigalmi adónak átalányban való megváltása nem engedélyezhető.

Előfordult, hogy egy-két nyilvános helyiségnek tulajdonosa helyiségeinek a megkedveltetésé és a látogatottság fokozása érdekében a kártyajátékot játszó közönségtől játékdíjat egyáltalán nem szed, vagy pedig azt oly alacsony összegben állapítja meg, amely nem áll arányban az egyébként szokásos használati díjjal. Ily eljárás a vigalmi adóról szóló szabályrendelet rendelkezései értelmében nem engedélyezett, mert mindenki csak a saját bevételéről mondhat le, de a fővárost megillető vigalmi adót nem engedheti el és nem is csökkentheti.

Eszküvő. Seiffert Antal budapesti kávé, az ipartestület volt alelnöke és neje néhai Mayer Laura leánya Aranka és királyfiái báró Jeszenák Pál örnagy 1932 február hó 25-én a Kolházy ucan unitárius templomban házasságot kötöttek. Tanúk voltak: Huszár Adorján ny. államtitkár és sáji Saly Iván húszáralezredes.

A borraállófronton nincs változás. A kávéosk előjárásági ülésen Mészáros Győző elnök bejelentette, hogy az egyes kávéházakban az árleszállítással kapcsolatos borraállófronton ügyében a szakszervezet átiratot intézett az ipartestület elnökéhez, melyben a testület véleményét kéri. A kérdésre válaszul kíván és hangsúlyozza a testület álláspontját, hogy a borraálló a vendég részéről **adott önkéntes fizetés**, amelynek kérdésére senki bele nem avatkozhatik. Ez tisztán a vendég és a pincér közötti viszony kérdése. Alkalma volt tárgyalni oly kártársakkal, akik ily intézkedést tettek, de ők is belátják, hogy ezt a dolgot elhamarkodták.

Tarján Vilmos a szakszervezet felszólítását jogosultnak tartja. Ma a munkaadók és munkavállalók között jó viszony áll fenn és a munkaadók érdekei azonosak a munkásokéval. A pincérről levont borraálló a leg súlyosabb árborralást jelenti. A munkaadónak támogatnia kell a munkást és a mai nehéz viszonyok mellett lehetővé kell tenni a megélhetését. El kell ítélni és megakadályozni a dolgokat, ha kell, erősebb eszközökkel. A szakszervezet levelére megfelelő választ kell adni.

Klauber József a konkurencia kényszere alatt kénytelen volt ezt a rendszert bevezetni, de rövidesen ismét a régi rendszert állítja vissza.

Strausz Vilmos dr. Tarján felkutatását magáévá teszi, de az erősebb eszközök felkutatására nem lát okot és módot, ezek igénybevételével ne csináljunk reklámot az árborralóknak.

Elnök: A végleges választ a felszólalások értelmében fogjuk megadni és kijelentjük, hogy a leg-megszembemőn ellétjük egyes kávéoskának ezt az eljárását. Ezt a rendszert senkiesem helyesli.

Az előjáróság az elnök felfogásához mindenben hozzájárult.

Nem jár újabb segély az árvászekéknél kezelt hadikölcsön tulajdonosoknak. Azok a hadikölcsönkötve nyutalajdonosok, akiknek címleteit a gyámpénztárak kezelik, s akik a belügyminiszter közreműködésével alapján a részükre megállapított és folyósított segélyösszegeket még többnyire 1929-ben megkapták, kevés kivétellel valamennyien újabb segélyért folyamodnak az előjáróságok útján az árvászekékhöz. Halász Bálint dr., a pestvármegyei árvászek elnöke, az árvászek teljes üléseinek határozatából most föl-világosított fordul az összes közsigi előjáróságokhoz, hogy az új a káros következményekkel járható tájékoztatás megküldésére és az így származó felesleges munkát elkerülhetővé tegye. Közli, hogy a megállapított és kifizetett támogatási összegek általában egyszersmindenkorra száltak s így mindazok a folyamodók, akik részére a segélyösszegeket teljes egészében kifizették, további támogatásban nem részesülhetnek. Ezért ilyen irányú kérelmekkel már a közsigi előjáróságoknak kell őket elutasítani azokkal, hogy az államháztartás mostani helyzetében további támogatásukra belátható időn belül nem kerülhet sor. Ez a rendelkezés azonban csak az 1928. évi belügyminiszteri rendelet alapján érvényesíthető igényekre vonatkozik és nem érinti a címletek tulajdonjogából folyó igényeknek későbbi időpontban való érvényesítési lehetőségét.

A gazdasági frontról. Özv. Piltz Gyuláné mező-berényi kornársor ellen február 23-án megindult a kényszeregyességi eljárás. Vagyonfelügyelő Liska Nándor dr. Követelések bejelentése március 11-ig. Földi Jánosné szerencsi vendéglős egységét február 20-án befejezték.

Özv. Stiller Artúrné (Kazinczy uca 6.) jég-szerénykészítő egységét február 9-én jóváhagyták. 50%-ot fizet 8 havi részletekben.

Numerus clausus a kávéházaknál. Grosz Ödön kávé utalva arra, hogy a mozgóképszínházak tulajdonosai kieszközölték, hogy öt évig nem adnak ki újabb mozindegyleteket, azt indítványozta, hogy jöjjen el az ipartestület, hogy a kávéházi iparrendé-lyek kiadása tekintetében is hasonló korlátozás léptetessék életbe. Mészáros Győző elnök a ki-ndülő gondolatot helyesnek tartotta, ez voltaké a numerus clausus bevezetését jelentené. Tudomása szerint Berlinben sem adnak 5 évig italmérési engedélyt, de az ottani ipari közgazgatás szervezete nem azonos a miennkel. Felhatalmazást kért, hogy ez ügyben eljárjon. Az előjáróság a kért felhatal-mazást megadta neki.

Kávéházból bankintézet, majd újból kávéház. A békebeli Bécsnek egyik leghíresebb és legkedvel-tebb kávéháza volt a **Café Fenstergucker**, Bécs fő uccáján, a Kärntnerstrasse-n. Azért hívták ezt a kávéházat „Fenstergucker”-nek, mert nagyon sok ablaka volt, ahonnan érdekes kilátás nyílt a Kärnt-nerstrasse híres déli és esti korzójára, a fő ucca egész színes és mozgalmas életére. A kávéház egyike volt Bécs legjobb léteinek. De jött a háború s az utána következő látszat-konjunktura, a Café Fenstergucker megvette a hatalmas Bodencreditanstalt és helyiségeiben berendezte városi irodáját. Az idők azonban ismét változtak, a Bodencreditanstalt megbukott és bezárták a városi irodát is és a nagy helyiségre évek hosszú sora óta lehúzták a redőnyöt. Bécs egyik népszerű vendéglőse most kibérelte a Bodencreditanstalt központi irodáit, átalakít-tatta és ismét kávéházat csinált belőle. Az elmúlt napokban nyílt meg, régi helyén, az új „Fenster-gucker”, ablakai mögött a kärntnerstrassei korzót néző kávéházi vendégekkel, ablaküvegeiben korunk egy kis tükrével, amely azt sugározza vissza, hogyan lett egy kávéházból Bécs legnagyobb bankján keresztül ismét kávéház.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 426-04

Arvrosokból vástárolt kávéházi, vendéglői, irodai, mindentel-
lel, zongora sítb legolcsóbb beszerzési forrása. **Vesz és elad.** Ár-
vesztések silensnek lebonnyol. **MEKÉRT** bitor, üzlet és be-
rakkozás. **BENDRE KÁROLY**, Budapest, VII., Hárta u. 1. sz.
és VII., Rákóczi út 64. sz. * Telefon: József 459-37

Weichner lapátlázó és műkönyvkötő iparüzem-
tapégyári raktár. **Budapest,**
IV., Aranykő uca 4. Telefonszám: 820-29
Kávéházak és vendéglők tapégyázatát
legújtabban, legjobb kivitelben vállalom.

CELLULOID AJTÓVÉDŐ
megőrvi az ajtót kopástól, piszkolástól.
Bármely színben és formában készül.
Redő celluloidárúgyárban,
Budapest, VIII., Sárkány uca 5. szám.
Telefon: 844-90 és 412-78 * Telefon: 844-90 és 412-78

102 éves cég
Schwab Gyula
pala- és cserépfedőmester
Budapest, VIII., Szigetvári uca 15. sz.
Vállal minden a szakmába vágó munkát elsőrendű kivitelben.
Alapítási év: 1829. * Telefon: J. 458-50

Asztalosmunkáitait
faredőnyit, mindennemű napellenzőt
lehet jutányos árban beszerzeni
KRAMÁR IMRE műasztalosüzemében
Budapest, VI., Csengery uca 63/a
Átalakítások, javítások pontosan eszközöltetnek
Telefon: Automata 171-74 Alapítástól 1919

Vendéglői abroszok és asztalkendők
darabonként és méterenkint, vászonművek, szövet, papírn,
matrac, férfi-, női- és gyermekszabóság legolcsóbb
bevásárlási forrása a 43 év óta fennálló

HERCZEG és FODOR
cégnél, Budapest, VII., Thököly út 24.
Telefon: József 314-87

Brit-Magyar Kereskedelmi RT.
Borosztálya, Budapest.

Irodák: Budapest, V., Akadémia uca 3. Telefon: 248-64
Központi pince: Rota R.-T., Budapest, Nyugati pályaudvar,
Telefon: 289-46
Vidéki pincészetek: Laktelek, Klekörös, Kecel, Izsák, Sopron

Garantált teljes zsrirtartalom
sajtjaink
mindentt
beszerzhetők:
Pálpusztai-sajt,
Derby-sajt, Roma-
dour, Imperiál,
Ovári, Trappista,
Casino, Roquefort,
Roquefort doboz

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi ársztó-telep: Budapest, VII., Kerepesti út 62.
Telefon: I. 20-85

Italszükségletét

belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben

beszerző csoportunknál fedezheti

Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.

Budapest, IV., Várház körút 8. sz.

Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Országos vásárok. Vasárnap, március 20. Alpár, Budapest, Tiszaföldvár.

Hétfő, március 21. Bácsbokod, Dunaföldvár, Egervár, Fehérgyarmat, Forró (Abauj m.), Gödöllő, Gödre, Győr, Hajdúszoboszló, Hegykö, Izsák, Jászkarajenő, Kálóz, Kapuvár, Lovasberény, Martonvásár, Nemesvid, Némethely, Ócsa, Ózora, Óriszentpéter, Ósi, Pásztó, Putnok, Ricsé, Rum, Salgótarján, Somlyóvásárhely, Sümeg, Szekszárd, Szendrő, Szőlőgyőrök, Szulok, Tatabánya, Tarján, Tokaj, Tura, Tiszartúr, Und, Zalaapáti.

Kedd, március 22. Jánosháza, Kálmánca, Mikoszeplak, Sármedellék, Törökoppány.

Szerda, március 23. Kiskunhalas, Nyírmada, Patca Somogyosb, Tiszakarád, Zalazsentgrót.

Csütörtök, március 24. Csepreg, Csökölly, Kercesliget, Nemesdéd, Rajka, Sátoraljaújhely, Szentgotthárd.

Péntek március 25. Bükös.

Szombat, március 26. Rédcis.

Hétfő, március 28. Szabadszállás, Tápiazele, Zámbock.

Kedd, március 29. Balatonlelle, Balkány, Csurgó (Somogy m.), Gyömrő, Gyulaj, Hajós, Hédevár, Kehida, Kőröshegy, Köveskál, Marcali, Mozsóg, Nemesheles, Nagyberki, Óskú, Sárkeresztúr, Szany, Szászvár, Tata, Vác, Véménd.

Szerda, március 30. Dombóvár, Felsőseged, Mány. Csütörtök, március 31. Dég, Devescer, Erdőcsokonya, Keszthely, Nagycenk, Nyírbátor.

Péntek, április 1. Aszód csak sertés, Barcs, Diósvizsló, Erdőtelek, Gyöngyös, Kaposmérő, Mezőberény, Nagyhalász, Nagyszakácsi.

Vendéglősök figyelmébe!

BERÉNYI JÁNOS
KÁRPITOSZTER
IX., Bokréta uca 10.

Vállal minden e szakmába
vágó munkákat, helyben
és vidéken

Borárak. A borpiacian az élénkség tovább tart és a kommerszborok ára is emelkedő tendenciát mutat, bár az áremelkedés nem ugrásszerű. A nagybor-kereskedelemben több vagon kelt el, így 100 hl. ófehér Kiskunhalason és Göböljárason 16 fillérért, 100 hl. újkadar Hajóson 15 fillérért, 100 hl. okadar Hajóson 14 fillérért, 100 hl. edes újriling Csongdón 24 fillérért, 100 hl. sötét otelló Porrogon 11 fillérért, 180 hl. edes újkadar Bábescalmáson 13 fillérért. A borkészletek szempontjából csak Heves megye és déli Dunántúl, valamint a bácskai rész jön tekintetbe, míg az ország többi részében a készletek nagyon fogynak. A belső fogyasztás újból emelkedő tendenciát mutat, ami úgy látszik a tavaszi munkák megkezdésével még erősebben fog mutatkozni. A MSZOE örömmel tudatta az érdeklét termelőkkel, hogy a földművelésügyi minisztérium a bortermelői kimérések támogatása ügyében az egyesület kérésére a pénzügyminisztériumot megkereste. (!)

Hajlón kereslet szünetel, kínálat élénk. Eladás csak kisebb tételekben történt 12-5 fokok új áru literenkint 15 fillérével.

Kunszentmártonban az elmúlt héten úgy a kereslet, mint a kínálat szünetelt. A nagykereskedelem nem tudja a termelők árigenyit kielégíteni. Készletek nagyobb uradalmakban még vannak. A batyuzás állandóan folyik.

Pásztón szünetelő kereslet élénk kínálat mellett eladatot 50 hl. 10 Mallingand-fokos literenkint 14 fillérével, e tétel gyenge otelló vörös. Salgótarjáni korszmások megbízás folytán gyenge érdeklődést mutatnak, de csak 14—16 fillért kínálnak literenkint, ez árból is egy fillér a közvetítőnek jár. Batyuzott bor hetenkint 100 hl. is eladódik korszmásoknak és líterezve természetesen fogyasztási adómentesen, literenkint 20 fillérért.

Csőnyeföldön kereslet, kínálat szünetel. Eladott 40 hl. 8—9 Mallingandos bor borpárlatfőzésre fokonkint 1-1 fillérével.

Gyöngyösön közepes kereslet és élénk kínálat mellett eladatot 125 hl. 10-5 Mallingandfokos világos otelló literenkint 11 fillérért. 80 hl. 12 fokok fehér literenkint 13 fillérével, 26 hl. 13 fokok sauvignon literenkint 22 fillérért, 45 hl. 12 fokok rizling literenkint 16 fillérért, 5 hl. 16 fokok fehér csemege literenkint 70 fillérért, 10 hl. 13-5 fokok edes furmint literenkint 30 fillérért.

Balatonfűreden az utóbbi héten eladatot 75 hl. 14 Mallingandfokos literenkint 42 fillérért.

Szekszárdon eladás nem jött létre.

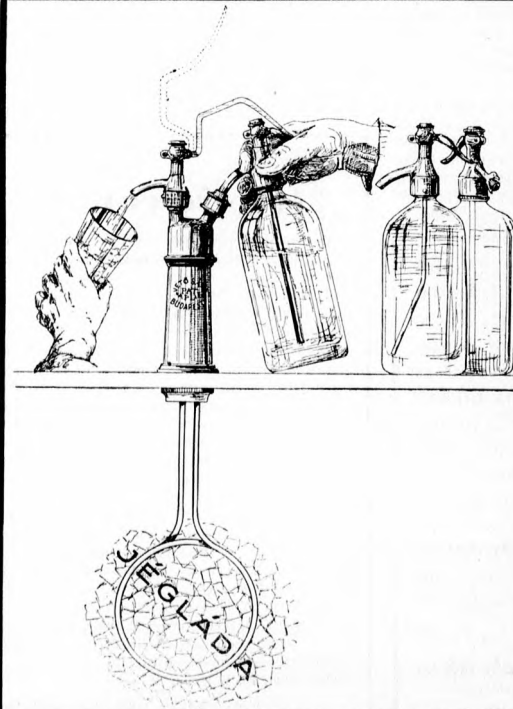
Pálinkaárak. Törköly. Évről-évre és mindig is csak a baj a szeszfőzők részéről, hogy ebben az időpontban a napiárnál lényegesen olcsóbban kínálják terményeiket. Habár ezek az ajánlatok apró tételekben és magas fuvarattal terhelten jelentkeznek, mégis állandóan zavarják a piacot, mivel a kereskedelem ezekről az árákról hallva, minden bevásárlást ehhez igazodva szeretné eszközölni. Úgy látszik, hogy a fentemlített termelő vállalkozók a napiárakról nincsenek jól informálva, mivel az ország többi termelője terményét csak magasabb áron hajlandó eladni. A termelés tovább is csökken, viszont a kereskedelem már időszertének véli a mezőgazdasági munkálatok ideje alatti szükségletének fedezését már most megkezdeni s ezzel magyarázható, hogy az elmúlt héten a piacon vételi érdeklődés mutatkozott. Általában megállapítható, hogy a készárú jelentékeny része erős kezekben van, amelyek 2-90—3— pengő áron alul árújukat nem adják. **Seprőpálinkában** az üzlet élénk. Árak 3-30—3-40 pengő. **Szilvapálinka** prima áruban az elmúlt héten is több üzlet jött létre. Nyári árú 3-70—3-80 pengő. Kékárú 4-20—4-30 pengő.

A Budapesti Kávésipartársulat közgyűlése. A Budapesti Kávésok Ipartestülete a minap tartotta meg rendez évi közgyűlést, melyen szintén **Mészáros Győző** elnökolt. Megnyitóbeszédében beszámolt az ipartestület elmúlt évi munkásságáról, majd rámutatott a kávéiparosok súlyos helyzetére, mely mindig rosszabbodik. A bajokat betetőzi a folytonos árrombolás és tisztességtelen verseny, mely egyik rákfenéje a kávéházaknak. Az ipartestület állásfoglalt a közüzemek ellen, sikerült a fővárosnál a járdafoglalási díjakat csökkenteni, elérték a villanyserződések revízióját és a múlt évben 13.230 ebédet osztottak ki a rászorulóknak. Ezután **Havas Nándor** dr. föttikar az Ipartestület belső ügyeit terjesztette a közgyűlés elé, mely azokat tudomásul vette.

Grász Ödön volt az első felszólaló, ki a vízumok eltörlesztését, a vasárnapi égetett szeszitalomnak felüggesztését és olcsó vasúti járatokat sürgetett a vidékiek érdekében a fővárosba. **Reiner István** a közterhek csökkentését sürgette. **Katona István** felszólalása után **Vass József** a hátralekös köztartozások kíméletes behajtása mellett foglalt állást. **Ifj. Strausz Vilmos** dr. házbéregyeztető bíróság felállítását sürgette, mert a kávéházak a magas béreket nem bírják. **Moór Jenő** a Kereskedelmi és Ipar-kamara képviseletében az összes jogos sérelmes orrolásait helyezte kilátásba. **Lissauer Gyula** és **Steuer Marcel** felszólalásai után **Mészáros Győző** válaszolt az elhangzott indítványokra s többek között azt hangoztatta, hogy ha a közterheket csökkentenék, a mindennapi életet lehetne olcsóbbá tenni.

Ezután a közgyűlés tudomásul vette a Budapesti Kávésipartársulatnak az Ipartestületbe való beolvadását.

A vízum megszüntetéséért. A bécsi magyar idegenforgalmi iroda vezetősége legújabbán beszámolójában közli, hogy a bécsi irodában rendkívül sok idegen jelent be Budapestre utazási szándékát, de a legtöbben lemondanak tervükről, amikor megtudják, hogy Magyarországra csak vízum ellenében lehet utazni. A bécsi idegenforgalmi iroda vezetősége jelentésében arra kéri a főváros illetékes ténylezőit, intervenciójának a kormánytól és követeljük a vízum megszüntetését.

VETŐ SÁNDOR

SZIKVÍZGÉPGYÁR

Budapest, VII. ker.,
Péterffy Sándor u. 17.
Telefon: József 35-8-95

**Megtakarítást jelentő
ipari újdonság, a be nem
hűtött szóda s üvegéből**

**az ezen hűtőn keresztül
kifröccsentett szóda viz
jég hidegre lehűtve kimerhető.**

**Minden bor-sörkimérő
pultra felszerelhető.**

**Sok jeget, költséget
és munkát megtakarít!**

**Direkt is megrendelheti.
Ha azonban az Önnek
szállító szóda vizgyáron
keresztül rendel meg,
árengedményt nyújtok.**

A HŰTŐ VETŐ-FÉLE PATENT APL.

